

Zpravodaj obce Kyje

fb.com/obeckyje

číslo 2/2025

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení Kyjští,

konec jednoho roku a začátek nového je tradičně obdobím zastavení a krátkého ohlednutí. Po vánočních svátcích přichází chvíle, kdy máme možnost zpomalit, načerpat nové síly a s nadhledem se zamyslet nad tím, co je za námi i před námi.

Přeji Vám, abyste toto období prožili v klidu a pohodě a do nadcházejícího roku vykročili tou správnou nohou. Do nového roku Vám přeji především pevné zdraví, spokojenost a vnitřní vyrovnanost. Ať se Vám daří zvládat každodenní starosti bez zbytečného stresu a ať se nám v naší obci společně dobře žije v atmosféře vzájemného respektu, spolupráce a porozumění.

Jitka Mikulecká, starostka

PROCHÁZKA KOLEM KYJÍ: PÍSKOVCOVÝ PORTÁL

Pískovcový portál odvodňovací štolý najdeme na vrstevnici přibližně 450 m nadmořské výšky, která prochází dolní částí chatové osady obce. Portál je němým dokladem stavebního umu stavitelů železniční trati procházející naší obcí. Tímto dílem bylo v minulosti řešeno odvodnění části Rohanské obory.

V roce 1906, v závěru stavby železniční trati, došlo k rozsáhlému sesuvu, jak se tehdy říkalo „rutcunku“ (počeštěno z německého slova rutschen – klouzat, sesouvat se). Výše pod náspem můžeme najít jímací studnu, ze které pak šachtou a následně po povrchu teče voda do Doubravického potoka.

Pro ty, kteří se chtějí podívat na portál šachty, je nejspodnější cesta od silnice vedoucí k lomu proti proudu potoka.

Jan Jiříčka

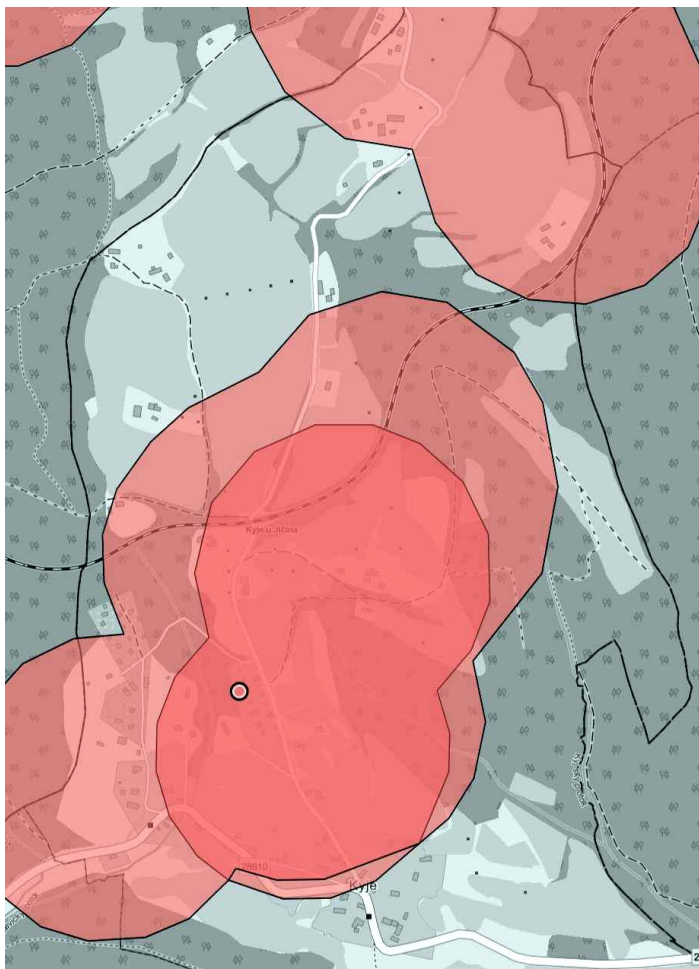
Cesta k tomuto portálu je schůdná i v zimě, vydejte se na zimní procházku prozkoumat okolí naší krásné obce. Vezměte si do ruky třeba i mapku pana Zdeňka Pavlici (v příloze) a společně s pískovcovým portálem zkuste najít i místa, která spojují historii naší obce se současností.

OMEZENÍ POUŽÍVÁNÍ OHŇOSTROJŮ

K oslavám konce roku tradičně patří světelné a zvukové efekty. Od letošního prosince však vstoupila v účinnost nová zákonná pravidla upravující používání pyrotechniky. Podle § 35b zákona č. 344/2025 Sb. je ve vymezených částech obce zakázáno používání ohňostrojů, s výjimkou pyrotechniky kategorie F1. Do této kategorie patří například prskavky, bouchací kuličky nebo tzv. motýlci.

V Kyjích byla pravidla pro používání ohňostrojů s ohledem na evidované chovy zvířat upravena obecně závaznou vyhláškou již dříve. Věříme proto, že většina obyvatel toto omezení přijme bez potíží. Kdo by přesto chtěl přivítat nový rok výraznější světelnou podívanou, může využít ty části obce, kde se zákaz neuplatňuje. Na některých z nich zážitek ještě umocní daleké výhledy.

Mapa omezení používání pyrotechniky
zdroj: <https://agrigis.gov.cz/>

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ KYJE

Založení hasičského sboru v obcích souviselo s včasnou a rychlou potřebou chránit obydlí jejich obyvatel. Nejinak tomu bylo i v Kyjích. Okolní obce své hasičské sbory již měly a ten místní byl založen v roce 1905.

Velmi ráda jsem se vydala za jedním z našich dobrovolných hasičů, panem Miroslavem Knapem, aby čtenářům působení hasičů v naší obci přiblížil:

„Začalo to v roce 1904, kdy na návsi vyhořely čtyři domy najednou, a proto byl v roce 1905 ustanoven Sbor dobrovolných hasičů Kyje. Být hasičem byla tenkrát velká čest, a zvláště když měl někdo funkci. Tady se traduje, že když někdo odcházela na valnou hromadu, tak za ním jeho žena volala: Pamatuj si, bez funkce se mi ale nevracej!

Po založení místního sboru se nejdříve ze všeho pro hasiče postavilo skladiště (dnešní hasičárna, pozn. redakce), tam byla zařízena izolační místnost, na pozemku pana Bobka byla umístěna dřevěná konstrukce věže pro poplachovou sirénu, která obec vyšla na 8.000 korun, a za 3.300 korun byla zakoupena čtyřkolová stříkačka, ruční, pochopitelně. Když se po letech dřevěná věž, na které byla umístěna siréna, zřítla k zemi, tak byla siréna přemístěna na dům rodiny Novotných.

Začátky byly pro místní hasiče těžké, protože v obci nebyla voda. Velká nádrž byla postavena až v padesá-

tých letech, ale to už jsme měli stříkačky motorové a auto Praga AN, takže už jsme byli hasiči, kteří byli k něčemu platní. V sedmdesátých letech byla vybudovaná ještě nádrž za Medvědí hradem. Hasiči tady fungovali prakticky nepřetržitě 120 let. Byly mezi nimi ale i roky krizové, to si nemyslete. V Kyjích bylo v některých letech celkem 32 obyvatel, včetně žen a dětí, a stejně jsme drželi družstvo a stejně jsme se zúčastnili soutěží, což nyní zpětně považují za zázrak.

Praga AN "Andula"

Hasičské soutěže jsou pro sbor velmi důležité, nejsou to jen atrakce pro lidi. Je to nedílná součást hasičského výcviku. Na soutěž se totiž musí pravidelně nacvičovat a každému se jeho role musí dostat do krve. Kyjští hasiči byli velmi úspěšní, o čemž svědčí i velké množství diplomů, a my se téměř vždy umístili do třetího místa, na což jsme dodnes pyšní. V našem sboru jsme měli takový zvyk, že když se vyhlášovaly výsledky soutěže a Kyje získaly dobré umístění, tak se velitel družstva ze sebe snažil strhat co nejrychleji co nejvíce oblečení, protože věděl, že skončí v kádi s vodou.

Nácviky se konaly vždy v neděli, a to především před soutěží alespoň dva měsíce předem. Náš velitel byl pan Bobek a tomu se nikdy nikdo neodvážil odporovat. Nácviky probíhaly ve skromných podmínkách na návsi mezi auty. Když poté došlo k opravdovému požáru, tak ale každý věděl, co má dělat. Strojník běžel ke stroji, další zadělal savice, já jsem popadl rozdělovač, byli jsme skutečně sešraní. Na jeden z posledních požárů si pamatuji živě. Pamatuji si to proto, protože se nám rozbito auto, tak jsme stříkačku museli převést traktorem. Ten řídil pan Bobek, jel hrozně rychle a já se bál.

V té době hasiči museli také provozovat takzvané prohlídky, kdy dvoučlenná hlídka kontrolovala u všech obydlí komíny a topení. Takové prohlídky dnes existují také, akorát se jim říká revize a stojí peníze. V obci jsme měli knihu, kam se všechny prohlídky zaznamenávaly a každý občan se do ní musel podepsat.

V létě zde také fungovaly takzvané žňové hlídky, i já jsem je držel. Z projíždějících lokomotiv často litaly jiskry, a mohlo tak chytout obilí. Jeden požár vznikl právě od lokomotivy, a chytl tak most, který vedl nad tratí. Tento požár jsem také pomáhal likvidovat. Dodnes si pamatuji, že jsem měl jednu z hlídek držet s mladým Jozkou Morávkem. Mně bylo necelých osmnáct let, těšil jsem se na to, jak ji budu držet se svým kamarádem a on místo sebe poslal svého otce. Ten mi celou noc povídal

o tom, jak hubí krysy, na toto asi nikdy nezapomenu.

Ženské ani dívčí družstvo jsme tu nikdy neměli, ale ženy nás pochopitelně velmi podporovaly. Připravovaly nám občerstvení, opravovaly nám naše uniformy, fandily nám na soutěžích a já musím říct, že na tuto dobu velmi rád vzpomínám.

Hasiči si odjakživa tykali, protože byli bratři, víte, oni byli něco jako horolezci, viseli totiž na jednom laně. Rozdíl mezi nimi a horolezci byl však takový, že horolezec na tu skálu lézt nemusel, ale hasič k ohni jít prostě musel. Hasiči jsou soudržná parta, samozřejmě, že mezi námi občas došlo k roztržce, ale na tu se okamžitě zapomnělo zahoukáním poplašné sirény,“ dodává na závěr pan Miroslav Knap.

Pro místní hasiče byl mimo jiné důležitý rok 1921, kdy tu byl uspořádán župní sjezd, a rok 1955, na který připadalo 50. výročí založení místního sboru. V tomto roce se konala slavnostní schůze a hasiči uspořádali i protipožární přednášku, která byla obohacena o promítání dvou filmů. Tato přednáška byla poté uspořádána ještě jednou, a to pro žáky místní školy, protože protipožární osvěta byla pro každou obec velmi důležitá.

Pan Jan Pavlica, dobrovolný hasič, který se v Kyjích narodil, si také živě pamatuje, jak byli místní hasiči aktivní. V rámci brigád totiž čistili kanály a hasičskou nádržku od naplavenin, anebo například organizovali pálení čarodějnic nad vlakovou zastávkou a pak se svou technikou hlídali, aby nedošlo k nekontrolovatelnému rozšíření ohně.

I jeho generace pokračovala v pravidelných cvičeních a každoročních zkouškách techniky. Aby se uměli představit, jak taková zkouška probíhala, tak se v kopci směrem na Tábor zapálila kupa sena, kterou hasiči hasili pomocní takzvané přecerpávačky tak, že s hadicemi běhali do kopce. Tohoto cvičení se účastnily i jiné sbory z okrsku. Okrskové soutěže se konaly na místních loukách a pan Pavlica prý dodnes živě vidí výsledkovou tabuli, která byla opřena o jednu z jabloní. A dnes i po tolika letech můžeme ještě na této tabuli vidět výsledky z poslední soutěže...

se sjeli hasiči z okolních vesnic (Železnice, Valdice, Cidlina, Zámezí, Dřevěnice, Soběraz), aby společně připomněli dlouholetou tradici dobrovolnictví a pomoci.

Zahájení slavnosti bylo vskutku velkolepé. Z domu rodiny Novotných č. p. 33 se po mnoha letech sundala historická požární siréna, ta byla přemístěna k hasičárně a znovu zprovozněna, aby tento slavnostní den zahájila.

Návštěvníci měli možnost prohlédnout si moderní i historickou hasičskou techniku, kterou jednotlivé sbory představily. Některé exempláře byly vskutku historické, mohli jsme dokonce i vidět „Máňu“. Pamatujete si na ni? Vidět jste ji mohli v oblíbeném českém filmu pro děti i dospělé „Jak dostat tatínka do polepšovny“.

Velký zájem vzbudila zejména možnost pro děti projet se v opravdovém hasičském autě – to pro ně byl zážitek, na který budou jistě dlouho vzpomínat.

Součástí programu byla také úvodní přednáška starosty SDH Kyje pana Miroslava Knapa a poutavá přednáška o první pomoci, která připomněla, jak důležité je umět správně reagovat v krizových situacích. Akce se nesla v přátelském duchu, nechyběla ani výstava věnovaná historii SDH Kyje, občerstvení a prostor pro sdílení vzpomínek. Oslavu našich hasičů uzavřela večerní Hasičská zábava.

Děkujeme všem, kteří se na přípravě této krásné oslavy podíleli, jmenovitě především panu Miroslavu Myškoví, a také všem návštěvníkům za jejich účast. Bylo to důstojné připomenutí historie i současnosti našeho sboru.

Závěrem bych také moc ráda poděkovala oběma dobrovolným hasičům, panu Miroslavu Knapovi a panu Janu Pavlicovi, kteří se s námi podělili o své cenné vzpomínky.

POMÍSTNÍ NÁZVY, KULTURNÍ DĚDICTVÍ NÁRODA

V posledním vydání zpravodaje tohoto roku bych ráda navázala na letošní jarní přednášku o pomístních názvech obce, kde jsme se dozvěděli, že v naší obci se nachází místa s názvy jako jsou například „Čihadla“, „Na obci“, nebo třeba „Zabito“. Nejdříve se ale na chvíli zastavme u toho, co to vlastně pomístní názvy jsou, a jak vznikají?

Pomístní názvy jsou jedním z nejstarších projevů potřeby lidí orientace v krajině. Vznikají přirozeně, často bez oficiálního rozhodnutí, a odrážejí vztah člověka k místu, kde žije.

Každá obec má svou historii, která se neukrývá jen v kronikách, ale i v názvech luk, cest, polí či lesů. Po-

OSLAVA 120. VÝROČÍ SDH KYJE - DEN PLNÝ ZÁŽITKŮ

Dne 11. října 2025 se naše obec stala centrem oslav významného jubilea – 120 let od založení Sboru dobrovolných hasičů Kyje. Na tuto slavnostní příležitost

místní názvy nejsou jen slova – jsou to stopy našich předků a příběhy, které se předávaly z generace na generaci.

Lidé pojmenovávali místa podle viditelných znaků v přírodě. Pro lepší představu a propojení článku s naší obcí budu vycházet z mapy z roku 1928, kterou z textu pana J.J.Fučíka, historika a kartografa města Lomnice nad Popelkou, do obrazové podoby ztvárnil pan Zdeněk Pavlica, v roce 1977 (v příloze).

„K vytvoření této mapy jsem byl požádán panem Miroslavem Knapem a čerpal jsem nejen ze zmíněné mapy pana J.J.Fučíka, ale i z mé vlastní znalosti obce. Také jsem osobně obcházel sousedy a místní obyvatele, abych o názvech získal více informací. Vytvoření této mapy mi trvalo zhruba dva měsíce“, říká autor mapy, pan Zdeněk Pavlica.

V mapě můžeme vidět názvy jako „Na rovině“, „Pod vrchem“, „Na nebesích“, nebo třeba „Na Vrše“. Tyto názvy pomáhaly lidem při orientaci a vycházely z charakteru krajiny. Věděli jste, že místo „Na Výsluní“ se nachází cestou do Bradlecké Lhoty a svůj název nese proto, že tu v těchto místech nejvíce svítí sluníčko?

Mnohé názvy také připomínají dění v minulosti: „Vojákov“, „Zabito“. „Do „Zabita“ se nejvíce chodilo na houby“, vzpomíná pan Jan Pavlica. Takovéto názvy uchovávají paměť a minulost obce. Pozemky se také často označovaly podle jejich vlastníků: „Morávkův kopec“, „Pod Jiříkovým“. Tyto názvy se samozřejmě měnily s generacemi, ale některé přetrvaly dodnes.

Lidé si také vytvářeli názvy podle tvarů, zvuků či příběhů. Tato pojmenování mají často poetický nebo humorný nádech. V Kyjích tento význam nesou například místa jako jsou „Strženej“, „U 3 křivolakejch“, anebo třeba „Vlčí jáma“.

„Pomístní název „U 3 křivolakejch“ pochází pravděpodobně z doby, kdy přes obec chodili kupci, a jak museli zdolat náročný kopcovitý terén, tak z toho byli celí udření až křivolací a místu pod Holmankou se zase říká „Vlčí jáma“, protože název přesně vykresloval tvar vlčí jámy“, upřesňuje pan Pavlica mladší. Pomístní názvy jsou dodnes živým svědectvím o krajině, historii i mentalitě lidí. Uchovávají místní identitu a propojují současnost s minulostí. Proto je jejich dokumentace důležitá – nejen pro katastrální mapy, ale i pro kulturní dědictví národa.

Žádost o koupi „Zabito“

„Dne 28/II 1930 č.j. 107 zažádala obec Kyje pozemkový úřad v Praze o přiděl „Zabita“, pozemky po tábořskou cestu z majetku velkostatku Dr. Alaina Rohana čkt. 437, 438, 439 a cesta 680 a 681 ve výměře 18°7266 ha do vlastnictví obce Kyje.

Pozemkový úřad na podanou žádost neodpověděl a přidělil „Zabito“ a „Vojákov“ městu Lomnice nad Popelkou. Od 1/XI má město Lomnice n. /Pop. oba díly ve svém vlastnictví.

Převzato z Kroniky obce Kyje.

V současné době je na území obce a v jejím majetku jen severní část Zabita.

Je bohužel smutnou realitou, že v době moderních technologií a mapových aplikací se pomístní názvy pomalu vytrácejí. Pomístní názvy nejsou ale jen orientační body v krajině – jsou to kořeny, které nás spojují s našimi předky. A když si je uchováme, uchováme i kus Kyjí, a to i díky historické mapě pana Zdeňka Pavlici.

KULTURNÍ AKCE DRUHÉ POLOVINY ROKU 2025

Kromě zmíněných oslav u příležitosti 120. výročí založení SDH Kyje, které se konalo 11. 10. 2025, se v druhé polovině roku uskutečnily ještě dvě kulturní akce.

Tou první byla Halloweenská fotosoutěž. Tato akce byla letos pojata trochu netradičně, ale dle dodaných vydlabaných dýní do soutěže měla velký úspěch.

Obec totiž vyhlásila soutěž o nejhezčí dýni, jejíž fotografii mohli soutěžící poslat emailem a dýni pak i donést na určené místo před obecní úřad. Dýni se nakonec sešlo osm, a ty pak vyhodnotila nezávislá porota.

Na prvním místě se umístil Kilián Hirsch, na druhém Karolína Eibová a na třetím Magdaléna Mikulecká. Gratulujeme výhercům!

Všechny dýně však byly krásné a tematicky vyzdobily prostor před obecním úřadem. Děkujeme všem šikovným účastníkům soutěže a těšíme se na vaše krásné výtvary zase příští rok.

Poslední kulturní akcí tohoto roku bylo Zahájení adventu, které se konalo v sobotu 29. 11. 2025. Již od loňského roku nám náš obecní úřad zdobí osvětlení, které nám věnoval náš rodák, pan Jan Pavlica, takže letošní zahájení bylo vskutku velkolepé. Po úvodním zpěvu koled promluvila paní starostka k obyvatelům obce a popřála jim především klidný adventní čas, a poté byl slavnostně rozsvícen ozdobený stromek, betlém a celý obecní úřad.

Do této slavnostní atmosféry pak přišel Mikuláš, anďel a čert rozdat dětem balíčky a děti si pak uvnitř v teple za zpěvu koled zdobily perníčky a vyráběly vánoční svícný z jablíček.

POZVÁNKA NA PLES

Srdečně vás zveme na **obecní ples**, který se uskuteční v **sobotu 7. 2. 2026**. K tanci a poslechu zahraje kapela **Stratos band**. Přijďte si užít příjemný večer s dobrou hudbou, tancem a setkáním se sousedy.

SLOVO ZÁVĚREM

Milí občané, obec Kyje vám všem přeje klidné prožití svátků a do nového roku hlavně pevné zdraví.